

НОСЕНКО Іван Миколайович (26. 09. 1920, с. Михайлівка, нині Воронез. обл., РФ — 01. 09. 2000, Запоріжжя) — скульптор. Чоловік Н. Носенко. Заслужений художник УРСР (1976). Член Запоріз. обл. товариства художників (1952), НСХУ (1963). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Дитинство минуло в Україні (родина переїхала до Запоріз. округи 1926). Закін. Дніпроп. художнє училище (нині Дніпро, 1941; викл. М. Погрібняк, О. Жирадков). Від 1951 — у Запоріжжі. Працював скульптором у майстернях обл. товариства художників (1951–62), на худож.-вироб. комбінаті (1962–98). Більшість творів виконав у співавт. із дружиною. Основні галузі — станк. та монум. скульптура. Серед різноманіт. тематики переважає героїка українського народу в 2-й світ. війні. Духов. світ сучасників відображений у груп. та одиноч. портретах металургів «Запоріжсталі». Учасник обл., всеукр. мистецьких виставок від 1952. Персон. — у Запоріжжі (1977). Окремі твори зберігаються в Запоріз. худож. та краєзн. музеях.

Основні твори

барельєф «Мистецтво належить народу» (на фронтоні Запоріз. укр. муз.-драм. театру ім. В. Магара, 1952, співавт.); пам'ятники – Герою Рад. Союзу П.

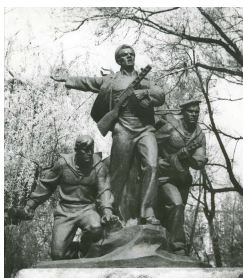
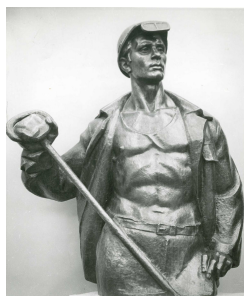
Осипенко (1953, м. Бердянськ Запоріз. обл.), «Металург» (1959, Запоріжжя), «Слава героям праці» (1960, м. Дніпрорудне Запоріз. обл.; обидва – співавт.), «Односельчанам» (1964, колгосп «Червоний партизан» Михайлів. р-ну), Т. Шевченку (1966, м. Токмак), «Морякам-десантникам» (1972, м. Бердянськ), «Клятва» (1973, смт Михайлівка; обидва – співавт.; усі – Запоріз. обл.), Т. Шевченку (радгосп ім. Т. Шевченка Полтав. обл.), «За Батьківщину» (с. Омельник; співавт.; обидва – 1974), загиблим розвідникам «Вибух» (1984, с. Лугівка), «За рідну землю» (1987, радгосп «Південний»), В. Чапаєву (1988–91, радгосп «Чапаєвський», усі – Запоріз. обл., співавт.), «Невтішне горе» (1995, Запоріжжя); станк. композиції – «Ветеран Дніпрогесу О. Лашкін» (1955), «Архітектор Є. Євстаф'єв» (1956), «Дімка» (1957), «Новатор Ю. Маркін» (1958), «Механізатор І. Овсієнко» (1959), «Надія. Портрет дружини», «Сталевар А. Вітренко» (обидві – 1960), «Запорожці. Заслужений металург УРСР П. Дорошенко та перший підручний Л. Перехрест», «У наймах коси побіліють» (обидві – 1961, співавт.), «Металург» (1967), «Бригада комуністичної праці М. Кінебаса» (1970; обидві – співавт.), «Запорізький сталевар А. Гаврилюк» (1976); погруддя – Т. Шевченка (1963, радгосп «Зоря» Микол. обл.), Героїв Рад. Союзу Є. Биковського та І. Найдьонова (обидва – 1973, смт Михайлівка); стела «Ніхто не забутий» (1972, смт Новомиколаївка, співавт.; усі – Запоріз. обл.); горельєф «Комбат» (1975, Запоріжжя), мемор. дошка Д. Яворницькому (1995).

Рекомендована література

1. Заслужений художник УРСР І. М. Носенко. Персональна художня виставка: Каталог. З., 1977;
2. Художники Запоріжжя. Персональні художні виставки: Каталог. З., 1979;
3. Алексєєва О. Професійне мистецтво Запоріжжя: на зламі часів // ОМ. 2008. № 3;
4. Акбаш Р. Май, 1975: «Скорбящая мать» // Прав.Да. 2012, 21 нояб.

Т. П. Гончаренко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Носенко Іван Миколайович / Т. П. Гончаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-73987>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).